

собівартості на об'єкти калькуляції різних видів діяльності. Для відображення правдивої й достовірної інформації про встановлення реальної собівартості розробники бухгалтерських програм рекомендують застосовувати більш відповідну конфігурацію продукту, а саме: «Виробництво + Послуги + Бухгалтерія». Її метою, крім забезпечення розрахунку повної собівартості, є використання бухгалтерського обліку як системи, яка дає інформацію для управління.

Облік у цій конфігурації ведуть за синтетичними рахунками, передбаченими Планом рахунків й аналітичними рахунками, що дає змогу вирішити такі завдання: калькулювати собівартість окремого об'єкта витрат (для цього використовується субконто «Види діяльності»); визначити структуру собівартості за економічними елементами (це дає змогу зробити субконто «Види затрат»).

З розвитком сучасних комп'ютерних технологій та вимогами ринкової економіки провідне місце відводять управлінському обліку. Розширити можливості програм щодо обліку витрат на рівні управління ресурсами і господарськими процесами спробувала фірма «1С», яка створила нову платформу «1С: Підприємство 8.0». Її технічні можливості дають змогу працювати не тільки в операційній системі «Microsoft», а й в «Linux», застосувати веб-ресурси тощо. Методологічно вона допомагає в обліку редагувати рахунки, додавати свої субконто.

Таким чином, застосування комп'ютерних технологій в обліку та аналізі витрат підприємств дасть змогу зменшити затрати на обробку даних, розраховувати точні дані, надавати оперативну і неупереджену інформацію та здійснювати управлінський контроль за виробничими процесами.

Л. О. Савчук,

ПВНЗ «Хмельницький економічний університет»

ФОРМУВАННЯ КОМП'ЮТЕРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ОБЛІКУ І АУДИТУ

Однією з основних умов реалізації пріоритетних напрямків модернізації освіти є підготовка висококваліфікованих фахівців, що спроможні ефективно розв'язувати поставлені суспільством задачі професійно застосовуючи новітні технології. Актуальність

проблеми комп'ютерної компетентності обумовлена тим, що в умовах реформування вітчизняної освіти та приєднання до Болонської системи така наукова категорія розглядається як придбана здатність особистості ефективно діяти в інформаційному середовищі.

Мета даної роботи полягає у виявленні шляхів формування комп'ютерної компетентності у майбутніх фахівців обліку і аудиту в процесі навчання у вищій школі, ефективного застосування набутих знань та умінь в соціально-економічній реальності.

Значна частина сучасних досліджень (Я. А. Ваграменко, А. Р. Есаян, І. В. Роберт, І. В. Румянцев, І. В. Соколова, Н. В. Софронова, Н. М. Стадник, В. Г. Сиромятников, М. А. Щербаков та інші.) присвячуються виявленню особливостей педагогічної науки в умовах використання інформаційних технологій. У роботах названих авторів розглядаються проблеми удосконалення освіти за умов застосування засобів нових інформаційних технологій.

Аналіз науково-методичної, педагогічної літератури свідчить про широкий спектр поглядів учених, педагогів на природу такого феномена, як професійна компетентність (Є. Павлютенков, О. Аксьонова, В. Крижко, Л. Бахтуріна, В. Бондар, Г. Ващенко, В. Зверева, Г. Закорченна, Г. Васильєва, М. Приходько, Н. Денисенко, В. Симонов, І. Кобітіна, Т. Сущенко та ін.). Так, з позиції Г.Ващенка, професійна компетентність розуміється як майстерність — показник високої професійної діяльності. [1, 187—188].

Трактування поняття компетентності пов'язане з багатьма освітніми стратегічними програмами. Так, основними завданнями, що ставлять перед собою програми, спрямовані на розвиток освіти впродовж життя (*principal objectives for Lifelong Learning*) в багатьох економічно розвинених країнах використовують поняття культурної компетентності (*Cultural competence*), яка має включати:

- набуття навичок та знань для продуктивної робочої сили та конкурентноспроможної світової економіки;
- сприяння розвитку творчості, інноваційному мисленню та підприємництву;
- підвищення та розповсюдження рівня активної участі в навчанні;
- підвищення стандартів викладання та навчання;
- сприяння розумінню всіх громадян важливості навчання впродовж життя.

В процесі реформування змісту освіти в зарубіжних країнах, всі прогресивні перетворення відображені в освітніх стандартах,

оскільки досягнення їх є показником якості освіти. Освітні стандарти міжнародні експерти визначають як опис (специфікація) бажаного рівня опанування та досягнення змісту освіти. Оскільки в Україні відбувається процес формування освітніх стандартів, питання їх релевантності є актуальним для освітньої політики, а стандартизація освітньої галузі створює умови для формування професійної компетентності у молоді, яка спроможна отримати якісну освіту.

Використання інформаційних ресурсів, що є продуктом інтелектуальної діяльності найбільш кваліфікованої частини працездатного населення суспільства, визначає необхідність *формування такої категорії як комп'ютерна компетентність*.

Без знань комп'ютерних технологій, без вміння орієнтуватись в інформаційному просторі, володіти та оперувати інформацією неможливо бути фахівцем, що може відповідати потребам ринку праці. А отже і система знань сучасної освіти спрямована на впровадження таких технологій, що забезпечують суспільство швидким оновленням знань, здобуттям інформації, дозволяє спілкуватись та взаємодіяти без перешкод на локальному та глобальному рівнях.

Таким чином, структуру інформаційної компетентності майбутнього фахівця з обліку і аудиту можна представити у вигляді двох компонентів, перший з яких — особистісний, він визначає особистісні якості фахівця, необхідні для успішного здійснення професійної діяльності та застосування інформаційних технологій. Другий компонент — це професійно-інформаційний, який представляє собою сукупність компетенцій, що визначають здатність фахівця застосовувати інформаційні та комп'ютерні технології при розв'язанні різноманітних задач, базуючись на змісті інформаційної діяльності фахівця та особливостях професійної діяльності бухгалтера.

Проаналізувавши змістовне наповнення професійно-інформаційного компоненту, ми дійшли висновку, що комп'ютерна компетентність майбутнього фахівця з обліку і аудиту формується як інформаційно-технологічною так і процесуально-діяльнісною складовими (Рис.1).

Керівництво формуванням комп'ютерної компетентності ми вбачаємо у реалізації процесуально-діялісної складової, яка визначає рівень професійності, рефлексивно-інноваційного потенціалу його удосконалення до рівня майстерності, коли домінує розвиток творчих здібностей професіоналів з урахуванням різних аспектів підготовки фахівців.

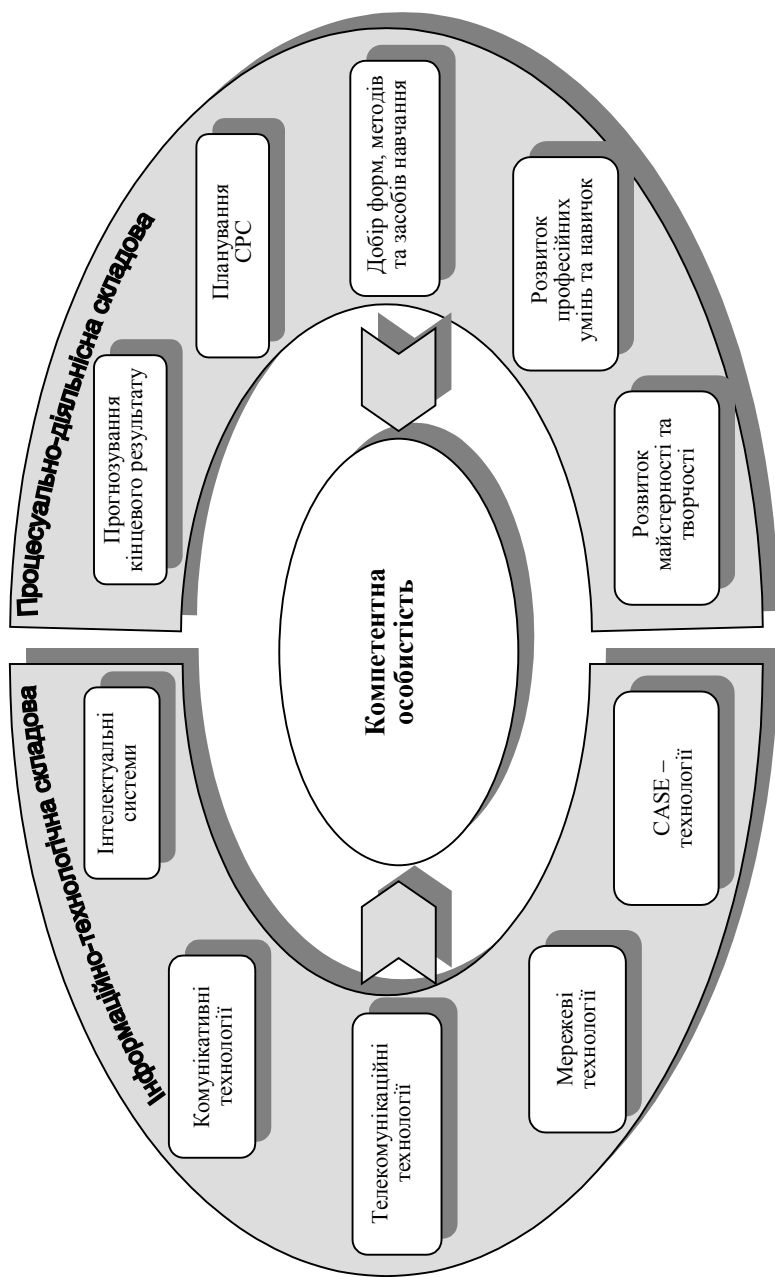

Рис. 1. Формування комп'ютерної компетентності майбутнього фахівця з обліку і аудиту в умовах інформаційних технологій

На базі персональних комп'ютерів, індустрії знання та мереж колективного користування формується єдиний інформаційний простір. У ньому існують інтелектуальні системи, у тому числі бухгалтерські програми, освоєння яких відкриває користувачеві значні можливості в професійному рості. Автоматизація дає можливість удосконалювати форми подання інформації, звільнити бухгалтера від трудомістких, монотонних операцій групування даних, підрахунку підсумків, ведення рахунків, не порушуючи при цьому основних принципів теорії бухгалтерського обліку. Рейтинг автоматизованих програм, що використовуються юридичними та фізичними особами сьогодні приблизно такий: 1С — 65 %, БЕСТ — 12 %, Парус — 7 %, засоби MS Office — 3 %, Галактика — 2 %, самописні програми — 2 %, інші — 9 %. Новий етап в автоматизації бухгалтерського обліку супроводжується появою нових версій програм, але лідером на ринку в Україні залишається «1С: Підприємство 7.7», «1С: Підприємство 8.1».

Для багатьох підприємств стала актуальною проблема — грамотного й професійного програмування 1С. Останні дослідження на ринку праці підтвердили, що компетентний фахівець у цій області — рідкість і цінність. Особливо це очевидно при навчанні 1С у вищих економічних навчальних закладах. Як правило це навчання обмежується освоєнням підходів при розв'язанні стандартних бухгалтерських завдань. Конфігуратор розглядається поверхово, а при програмуванні, обмежуються запуском коротких готових модулів з поясненням логіки їх функціонування, що не відповідає потребам вищої школи.

На наш погляд, цю проблему можливо розв'язати, якщо уніфікувати програмування в 1С з відомими платформами, для швидшого освоєння програмістами інструментальних засобів; доповнити Конфігуратор готовими прикладами стандартних розв'язків з поясненням їх логіки функціонування; розширити можливості майстра програми, візуальних засобів програмування; підготувати методичні розробки для викладачів вищих навчальних закладів.

Отже, для визначення сформованості комп'ютерної компетентності фахівця певного профілю наведемо перелік задач, розв'язуваних ним у процесі професійної діяльності.

Комп'ютерну компетентність визначають глибокі науково-теоретичні знання, знання архітектоніки персонального комп'ютера, змісту програмного забезпечення та його предметного призначення, навички практичної роботи з комп'ютером, опанування спеціальною термінологією, вміння завантажувати й використовувати комплекси програм та периферійні пристрої, вміння кори-

стуватися глобальною мережею «Internet» та локальними мережами. Комп'ютерна компетентність є також мірою творчого використання потенціалу інтелектуальних систем у різних сферах діяльності, а також освоєння наукового знання в процесі навчання, перевідкриття цього знання особисто для себе, рефлексивного керування цим процесом на основі власного досвіду.

Література

1. Ващенко Г. Загальні методи навчання. К., 1997.
2. Максименко С. Д., Пелех О. М. Фахівця потрібно моделювати // Рідна школа. — 1994. — № 3—4.
3. Бугайцева Г. М. Педагогічна майстерність — показник високої професійної діяльності педагога (з педагогічної спадщини Г.Ващенко) // Психолого-педагогічне забезпечення навчально-професійної діяльності. Зб. наук. пр. Випуск 10. — Запоріжжя, 1998.
4. Пономаренко В. С. Інформаційні системи і технології в економіці. К., 2002.

Д. Є. Свідерський, канд. екон. наук, доцент,
докторант кафедри аудиту,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ОКРЕМІ АСПЕКТИ АУДИТУ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

In article actual problems of use of information systems in the course of the audit carrying out, separate features of their use and influence on process of carrying out of audit are considered

Інтенсивний розвиток комп'ютерної техніки дав поштовх початку, а потім і удосконаленню методів аудиту в комп'ютерному середовищі. Використання клієнтами аудиторів автоматизованих інформаційних систем потребує проведення аудиту за допомогою комп'ютерної техніки. При цьому комп'ютерні технології сьогодні можуть використовуватися на всіх стадіях аудиту: під час планування, здійснення, документування аудиторської роботи, оформлення аудиторського висновку. Саме тому постає настільки актуальним питання автоматизації аудиту на сучасному етапі його розвитку.

Аудит саме показників звітності ставить перед використанням інформаційних систем в процесі перевірки як загальні так і специ-